

P R O T O K O L L
fra
møtet i Omsetningsrådet

onsdag 3. april kl. 12.00

(Møte nr. 1 2002)

Møtet vart sett kl. 12.00

Til stede: Ottar Befring (leder), Steinar Hauge, Trond Spanne (for Kirsten Indgjerd Værdal), Arne Vinje, Torbjørn R. Skjerve, Gabriel Joa, Lars Eivind Haartveit, Grete Andreassen (for Johnny Hagen), Stine Wohl Sem, Ole Festad Lund, Odd Harald Nordsveen, Inger Solberg, Toril Wikesland, Eugen Tømte (for Steinar Dvergsdal) og Nina Strømnes Rodem

Forfall: Kirsten Indgjerd Værdal, Johnny Hagen, Steinar Dvergsdal, Tore Chr. Malrerud, Jostein Frøyland, Knut Djønne og Øyvind Bergstrøm

Fra SLF: Haavard Elstrand, Sindre Flø, Tor Erik Jørgensen, Roald Nes, Bjørn Skjeppe og Hanne Klægstad,

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokoll fra møtet i Omsetningsrådet 28.11.2001 godkjennes

Innhold protokoll:

3.	Oppnevning av nye medlemmer og varamedlemmer i Omsetningsrådet.....	3
4.	Avsetningstiltak kjøtt - Prinsipper for godtgjørelse av pallehold	3
5.	Avsetningstiltak kjøtt - Sats for pallehold og fastsettelse av rente 2. halvår 2001	6
6.	Avsetningstiltak melkesektoren – Synnøve Findens klage av 27.4.01 .... over vedtak i Omsetningsrådet som medfører overkompensasjon for eksporttap på hvitost	8
7.	Budsjett for 2002 for GPS - Avsetningstiltak	12
8.	Fastsetting av omsetningsavgift på korn.....	14
9.	Endring i interne retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	17
10.	Støtte til Matmerk fra omsetningsavgiftene på kjøtt, egg og fjørfekjøtt, ... melk og hagebruk - Orienteringssak	19

3. Oppnevning av nye medlemmer og varamedlemmer i Omsetningsrådet

I brev av 14.03.2002 oppnevner Landbruksdepartementet følgende nye medlemmer og varamedlemmer til Omsetningsrådet, og med følgende funksjonstid:

Organisasjon	Medlem	Varamedlem	Funksjons-tid
Norsk Landbrukssamvirke	Steinar Dvergsdal	Eugen Tømte	13.3.02-30.6.06
Kjøttbransjens Landsforbund, Norges Frukt- og Grønnsaks- grossisters Forbund, Fjørfebransjens Landsforening, Meieribransjens Landsforbund	Inger Solberg	Bent Myrdahl	14.3.02-30.6.06
Norske Felleskjøp	Nina Strømnes Rodem	Inger Skjerve Bjartnes	14.3.02-30.6.04
Norkorn	Toril Wikesland	Toralf Hvidtsten	14.3.02-30.6.04

I tillegg oppnevnes Ayse B. Hagelia som ny vararepresentant for Lars Eivind Haartveit fra Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon med funksjonstid t.o.m. 30.06.2004. Ayse B. Hagelia erstatter Inger Solberg.

Vedtak:

Omsetningsrådet tar Landbruksdepartementets oppnevnelser til etterretning.

4. Avsetningstiltak kjøtt - Prinsipper for godtgjørelse av pallehold

Norsk Kjøtt foreslår i brev av 07.02.2002 nytt grunnlag for fastsettelse av godtgjørelse av pallehold for kommende treårsperiode.

Prinsippene for godtgjørelse av markedsregulators pallehold ble fastsatt i Omsetningsrådet 29.11.1995, slik at det i den påfølgende treårsperioden bare skulle variere med rentenivået som legges til grunn ved fastsettelse av de øvrige satsene for godtgjørelse i markedsreguleringen for kjøtt. Godtgjørelsen skulle så vurderes med noen års mellomrom, første gang i 1998.

Nåværende beregningsmodell for pallehold ble fastsatt i Omsetningsrådet 19.10.1998. Prinsippene for beregningen som ble vedtatt i 1995 ble videreført i dette vedtaket:

”I treårsperioden frå avtaleåret 1998/1999 til og med avtaleåret 2000/2001 vert godtgjering for pallehold i marknadsreguleringa gitt for dekning av kapitalbinding av 24.100 pallar til ein innkjøpspris på 1000 kroner pr pall og med

rentesats som lagt til grunn for rente for kapitalbinding i øvrige satsar i marknadsreguleringa.”

Til grunn for antall paller i 1995 lå et maksimumlager på 8500 tonn, og i gjennomsnitt 350 kilo kjøtt pr pall. I 1998 ble det teoretiske maksimumlageret fastsatt til 8000 tonn utfra høyeste lager foregående år med et tillegg på 3,7 %. Samtidig ble det fastslått at maksimumlageret ikke hadde vært høyere i løpet av foregående tre-årsperiode. Fyllingsgraden (veid gjennomsnittsvekt pr. pall) ble redusert til 332 kg.

I 1995 ble det forutsatt at 2/3 av lageret var helt slakt, og at 10 % av lageret av helt slakt ikke ble lagret i paller. I følge Norsk Kjøtt var situasjonen endret i 1998 ved at en større del ble lagret som helt slakt, og at alt kjøttet måtte lagres i pall. Denne situasjonen er uforandret i siste treårsperiode. Dette har medvirket til at gjennomsnittsvekten pr pall er redusert.

Statens landbruksforvaltning ba i brev til Norsk Kjøtt datert 06.07.2001 og 05.01.2002 om å få et forslag til ny beregning av pallegodtgjørelsen.

Norsk Kjøtt foreslår i brev av 07.02.2002 å videreføre de tidligere vedtatte prinsipper for kommende treårsperiode. I følge Norsk Kjøtt er det ikke skjedd endringer av prinsipiell art siden gjennomgangen i 1995, og Norsk Kjøtt finner det naturlig å ta utgangspunkt i prinsippet som ble vedtatt av Omsetningsrådet i 1995.

Prinsippet om at godtgjørelsen for palleholdet skal være en kompensasjon for kapitalkostnaden knyttet til pallene i markedsreguleringen, medfører at antall paller blir en viktig faktor i beregningen. Utregningen av antall paller baseres på maksimalt reguleringslager og gjennomsnittsvekten pr pall (fyllingsgraden), som er basert på fastsatte erfaringstall for middelvekt pr dyr (erfaringstall fra klassifiseringssystemet) og antall dyr pr. pall.

Fyllingsgraden varierer fra 220 kg for sau til 441 kg for svin. Maksimumlagerets sammensetning av storfe, svin og sau er slik bestemmende for antall paller som er nødvendig.

Norsk Kjøtt har foretatt en vurdering av de forutsetninger som har vært lagt til grunn for fyllingsgrad, gjennomsnittsvokter og andel lagret i pall, og har funnet at dette har fungert som forutsatt. Norsk Kjøtt foreslår på bakgrunn av dette ingen endringer i de forholdstallene som ble lagt til grunn i 1998.

Norsk Kjøtt har i sitt forslag tatt utgangspunkt i det høyest gjennomsnittlige registrerte antall paller i bruk i siste treårsperiode. For 1999 var det i uke 02 brukt 22 575 paller, i uke 46 i 2000 var det tilsvarende tallet 14 435 paller og i 2001

ble det høyeste antall paller i bruk registrert til 18 018 paller i uke 49. Beregningen fra Norsk Kjøtt legger til grunn gjennomsnittet av disse tre årenes høyeste antall paller i bruk, og foreslår 18 500 paller som grunnlag for pallegodtgjørelsen i kommende treårsperiode.

Forslaget fra Norsk Kjøtt legger i prinsippet samme fyllingsgrad til grunn ved beregningen av antall paller for de tre foregående år som den gjennomsnittsvekten som ble benyttet ved tidligere dokumentasjon i 1998. Erfaringstall har imidlertid vist at middelvektene for flere av dyreslagene er endret med noen få kilo, noe som medfører at den beregnede fyllingsgraden ikke er helt identisk med tidligere perioder.

Den veide gjennomsnittsvekten pr. pall i 1999 var 305 kg. Tilsvarende tall for 2000 og 2001 er henholdsvis 275 kg pr. pall og 267 kg pr. pall. Dette medfører en gjennomsnittlig fyllingsgrad for de tre årene på 282 kg. Reduksjonen i fyllingsgraden har bla. bakgrunn i at en større del av kjøttet var lagret som helt slakt i forhold til tidligere perioder. Andelen skåret vare er redusert fra 33 % i 1995 til 25 % i 1998. I siste treårsperiode varierer andelen av skåret vare fra 14 % til 19 %. I tillegg har reguleringslageret bestått av en større andel sau/ lam enn tidligere.

I 1998 ble det ved fastsettelsen av antall paller tatt utgangspunkt i et teoretisk maksimallager og behovet for paller ble fastsatt ut fra dette lageret. Det teoretiske maksimallageret var fastsatt på bakgrunn av det historisk høyeste lageret den foregående 2-3 årsperioden og gitt et tillegg for å kunne håndtere store lagre.

Om forslaget til pallegodtgjørelse baseres på max antall paller eller maksimalt reguleringslager er i praksis samme sak når fyllingsgraden er et fastsatt forholdstall. Høyest reguleringslager var på 6 900 tonn i 1999, 4 000 tonn i 2000 og 4 800 tonn i 2001. Det gjennomsnittlige maksimale lageret for disse tre årene blir 5 200 tonn. Ved en gjennomsnittsvekt pr pall på 282 kg, utgjør antall paller det er behov for i markedsreguleringen 18 400 paller. Antallet er tilnærmet det samme som forslaget fra Norsk Kjøtt på 18 500 paller, som baserte seg på et gjennomsnittsbehov for paller de siste tre år på 18 343.

Når mulighetene for reguleringseksport er redusert er det avgjørende for Norsk Kjøtt å unngå store lager. Produksjonsregulering er et mer aktuelt tiltak enn tidligere. Det må imidlertid tas høyde for uventede lagersituasjoner når en norm for antall paller til markedsregulering i tiden framover skal fastsettes.

I det aktuelle forslaget fra Norsk Kjøtt inngår 1999 i beregningen. Dette var et spesielt år med stor lagernedbygging i form av eksport – også fersk vare ble eksportert. I tillegg ble det iverksatt flere produksjonsregulerende tiltak. Norsk Kjøtt hadde i 2000 knapphet på enkelte varer, mens i 2001 ble det igjen en

oppbygging av lager, og WTOs eksportkvote er benyttet. Reguleringslageret og markedet disse tre årene var ganske forskjellig, men til sammen kan perioden sies å være ganske representativ for hva markedsreguleringen bør kunne ta høyde for.

Ut i fra disse vurderingene av kjøttmarkedet i forrige treårsperiode og markedsutsiktene framover, foreslår Statens landbruksforvaltning å legge Norsk Kjøtt sitt forslag på 18 500 paller til grunn for kommende periode.

Norsk Kjøtt anskaffet et stort antall paller før 1995 og foreslår at prisen pr. pall på kr 1000 videreføres som prisgrunnlag i beregningen i kommende treårsperiode.

I forhold til aktuell tidsperiode foreslår Norsk Kjøtt at nytt antall paller bør gjøres gjeldene tom. 1. halvår 2004. Omsetningsrådet vedtok i møte 19.03.2001 at satsene som benyttes i markedsreguleringen skal fastsettes for kalenderår, og ikke for avtaleår. På bakgrunn av dette foreslår Statens landbruksforvaltning at 18 500 paller og pallepris på kr 1000 gjøres gjeldene tom kalenderåret 2004.

Det endrede antall paller vil bli benyttet ved fastsettelse av sats for pallegodtgjørelse for 2. halvår i 2001, som det legges opp til å vedta på Omsetningsrådets møte 03.04.2002.

Med hjemmel i Retningslinjer for bevilgning til reguleringstiltak innenfor kjøttsektoren gjøres følgende

Vedtak:

Godtgjørelsen for pallehold i markedsreguleringen i perioden fra og med 2. halvår 2001 til og med kalenderåret 2004 blir gitt for dekning av kapitalbinding av 18 500 paller til en innkjøpspris på 1000 kroner pr pall og med samme rentesats som legges til grunn for kapitalbinding for øvrige satser i markedsreguleringen for kjøtt.

5. Avsetningstiltak kjøtt - Sats for pallehold og fastsettelse av rente 2. halvår 2001

Satsen for rente på binding av egenkapital var 7,6 % i 1. halvår 2001, og godtgjørelsen for pallehold var 915 800 kroner. Grunnlaget for beregningen var 24 100 paller.

I dagens møte legges det frem forslag til nytt grunnlag for beregning av pallegodtgjørelse. Saken burde vært behandlet tidligere, da de nye prinsippene for pallegodtgjørelsen skal legges til grunn for halvårsoppgaven for 2. halvår 2001. Vi har imidlertid ikke mottatt innspillet fra Norsk Kjøtt tidligere.

Under forutsetning av at Omsetningsrådet i dagens møte vedtar forslaget om antall paller som skal kompenseres av omsetningsloven, legger Omsetningsrådet videre dette antallet til grunn for beregningen av satsen for pallegodtgjørelsen for 2. halvår 2001.

Godtgjørelsen blir gitt for dekning av kapitalbinding av 18 500 paller til en innkjøpspris på kr 1 000 pr. stk. og med den rente som er lagt til grunn for kapitalbinding i øvrige satser i markedsreguleringen.

I grunnlaget for beregning av kompensasjon for markedsregulering benytter en ulik rentesats avhengig av om markedsregulator bruker egenkapital eller fremmedkapital. Kompensasjonen blir fastsatt på basis av en sammenveining av de rentenivåene som er og har vært aktuelle, og ut fra registrert og anslått kapitalbehov.

RENTESATS FOR BRUK AV LÅNT KAPITAL I MARKEDSREGULERINGEN

2001

2 halvår

Dato	Reg.lager verdi	Driftskredittlån		SND		Egenkapital		
		Rente	Lån	Rente	Lån	Restverdi lager	NIBOR 3 mnd	
Juli	19 445 000	8,0 %	42 000 000	8,1 %	27 000 000	-49 555 000	7,37 %	
August	25 442 000	8,0 %	42 000 000	8,1 %	27 000 000	-43 558 000	7,31 %	
September	38 831 000	8,0 %	7 000 000	8,1 %	27 000 000	4 831 000	7,14 %	
Oktober	100 946 000	7,6 %	67 000 000	8,1 %	27 000 000	6 946 000	6,94 %	
November	154 902 000	7,6 %	97 000 000	8,1 %	27 000 000	30 902 000	6,90 %	
Desember	160 000 000	7,6 %	133 000 000	8,1 %	27 000 000	-	6,59 %	
Margin for bruk av egenkapital								0,2 %

Sammenveid rentesats	7,8 %
-----------------------------	--------------

Verdien på reguleringslageret bygger på faktiske tall oppgitt fra Norsk Kjøtt. Rentesats er de faktisk gjeldende satser for driftskredittlån på det aktuelle tidspunkt. Med sammenveining av verdien av reguleringslager og NIBOR 3 mnd. rente for 2. halvår 2001, er renten i markedsreguleringen i kjøttsektoren utregnet til 7,8 %.

Palleholdsgodtgjørelsen blir etter dette for 2. halvår 2001:

$$(18\,500 \text{ paller} * 1.000 \text{ kr/pall} * 7,8\%) / 2 = \underline{721\,500 \text{ kroner}}$$

Med hjemmel i pkt. VIII og pkt. III C i "Retningslinjer for bevilgning til reguleringstiltak innenfor kjøttsektoren" av 14.03.02 gjøres følgende

Vedtak:

Satser for markedsregulering i kjøttsektoren i 2. halvår 2001:

Rente ved kapitalbinding	7,8 %
Pallehold	721 500 kroner

6. Avsetningstiltak melkesektoren – Synnøve Findens klage av 27.4.01 over vedtak i Omsetningsrådet som medfører overkompensasjon for eksporttap på hvitost

Omsetningsrådet fattet 26.10.01 vedtak om justering av godtgjørelse for eksport av hvitost for perioden 1.7.97-30.6.00, noe som medførte at Tine måtte tilbakebetale kr 175 844 963 til fondet for omsetningsavgift for melk. Dette vedtaket innebar at realiteten i Synnøve Findens klage av 27.4.01 over Omsetningsrådets vedtak om godtgjørelse for reguleringseksport av hvitost ble tatt til følge. I vedtaket av 26.10.01 ble det imidlertid presisert at klagen av 27.4.01 skulle behandles senere. I det følgende vurderes derfor nærmere de formelle sidene ved klagen – dvs om den kan avvises på formelt grunnlag uten realitetsbehandling. I og med at SLF legger opp til bare en delvis avvisning av klagen, kommenteres til slutt klagens innhold (realitet).

SLF tolker Synnøve Findens klage til å gjelde alle Omsetningsrådets vedtak om godtgjørelse til Tine for reguleringseksport av hvitost i perioden 1.7.97-31.6.00. Klagen tolkes derfor bl a til å gjelde Omsetningsrådets vedtak av 29.11.00 hvor tidligere vedtak om godtgjørelse for reguleringseksport av hvitost for perioden 1.1.98-31.3.00 ble omgjort. Klagen må ses i sammenheng med Landbruksdepartementets vedtak av 28.2.01 om hvordan rabatter bør tas i betraktning ved råvareverdinormeringen i prisutjevningsordningen for melk. Det vises i den forbindelse til Omsetningsrådets vedtak av 25.4.01 hvor SLF gis i oppgave å vurdere konsekvensene av Landbruksdepartementets vedtak for Omsetningsrådets ordninger. SLF var således på klagetidspunktet i gang med å behandle realiteten i klagen på eget initiativ og hadde i tillegg blitt pålagt dette av Omsetningsrådet. Synnøve Findens klage endret ikke på dette og var således overflødig i den utstrekning formålet var at de påklagede vedtakene skulle bli omgjort i overensstemmelse med forutsetningene for Landbruksdepartementets vedtak av 28.2.01. Det har foregått en utstrakt korrespondanse i saken både før og etter klagen. Synnøve Finden har bl a levert to tillegg til klagen, i brev av 23.5.01 og 20.6.01. Omsetningsrådets tilsynsutvalg har vært trukket inn i saken.

Vedtakene om godtgjørelse til Tine for reguleringseksport av hvitost anses som enkeltvedtak fordi de direkte bare gjelder en juridisk person, nemlig Tine, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.

Spørsmål om klagen bør avvises på formelt grunnlag - klagefrister

Forvaltningsloven § 31 er til hinder for at klagen kan tas til behandling som klagesak i den utstrekning den gjelder vedtak som er fattet mer enn ett år før

klagen er framsatt, jf forvaltningsloven § 31. Klagen avvises derfor for så vidt den gjelder vedtak som er fattet før 27.4.00, jf forvaltningsloven § 33 annet ledd. Dette vedtaket om avvisning kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. SLF understreker imidlertid i den forbindelse at vedtaket om avvisning ikke hindrer Omsetningsrådet i på eget initiativ å realitetsbehandle alle anførselene i klagen og deretter eventuelt omgjøre alle de påklagede vedtakene - også de som er eldre enn 27.4.00 - innenfor rammene i forvaltningsloven § 35, jf. særlig første ledd bokstav c. SLF legger til grunn at forvaltningen i stor utstrekning kan ha en plikt til å vurdere klageanførsler i henhold til denne bestemmelsen, og Omsetningsrådet har da også i sitt vedtak av 26.10.01 omgjort alle de i denne saken påklagede vedtakene. Det vises i denne forbindelse til uttalelser i Landbruksdepartementets vedtak av 28.2.01.

Når det gjelder vedtakene som er fattet etter 27.4.00, er klagen ikke fremmet innen klagefristen i forvaltningsloven § 29. Da Synnøve Finden allerede 7.2.00 sendte brev til Omsetningsrådets sekretariat om sakens realitet og siden har drevet en utstrakt korrespondanse om saken, mener SLF at klagen ikke bør avvises på dette grunnlag, jf. forvaltningsloven § 31 første ledd. En eventuell avvisning på dette grunnlag burde uansett være foretatt på et tidligere tidspunkt.

Spørsmål om klagen bør avvises på formelt grunnlag – rettslig klageinteresse

Det bør videre reises spørsmål ved om Synnøve Finden har klagerett (rettslig klageinteresse) i denne saken i henhold til forvaltningsloven § 28. I tilfelle Synnøve Finden ikke har rettslig klageinteresse, må klagen avvises. Tine er sakens eneste part da vedtaket direkte bare gjelder dem. Da Synnøve Finden ikke er part i saken blir spørsmålet om de på tross av dette kan gis rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28.

Uttrykket ”rettslig klageinteresse” benyttes både i sivilprosessen og forvaltningsretten, og det finnes en omfattende rettspraksis om forståelsen av begrepet. Det kreves en viss tilknytning til saken for å ha rettslig klageinteresse. Det avgjørende bør være om det er rimelig å gi klageren et rettskrav på å få vedtaket revurdert av en klageinstans i henhold til påstandene i klagen. Det er ikke en betingelse at saken har rettslige konsekvenser for klageren. Det understrekes at innrømmelse av rettslig klageinteresse til Synnøve Finden ikke innebærer at Omsetningsrådet tar stilling til om påstandene i klagen (jf. særlig påstandene om kryssubsidiering) medfører riktighet.

Det kan i henhold til rettspraksis danne grunnlag for rettslig klageinteresse at klageren har et konkurranseforhold til parten. Et slikt konkurranseforhold kan være tilstrekkelig selv om det påklagede vedtaket gjelder aktiviteter som det ikke er aktuelt at klageren selv utfører. Det vises i den forbindelse til at klagen gjelder godtgjørelse for aktiviteter (reguleringseksport) som bare Tine (som markedsregulator) utfører. Uansett må det bero på en konkret skjønsmessig

vurdering hvorvidt en klager som ikke er part bør gis klagerett på grunnlag av konkurranseforhold til parten.

Saken gjelder godtgjørelse for reguleringseksport av hvitost. Selv om Synnøve Finden ikke eksporterer hvitost i reguleringsøyemed, er Synnøve Finden og Tine konkurrenter på hvitostmarkedene (og andre markeder). I henhold til SLFs foreløpige tall for 2001 produserer Synnøve Finden vel 10 % av norsk hvitost (prisetjevningsordningens produktgruppe 4) og i underkant av 6 % av norsk mysost (prisetjevningsordningens biproduktgruppe 3). Noe av Synnøve Findens osteproduksjon eksporteres. Da saken dessuten gjelder et stort beløp (ca. kr 176 millioner kroner), er SLF av den oppfatning at det er naturlig at Synnøve Finden bør gis rettslig klageinteresse i og med at en slik overkompensasjon potensielt innebærer en stor fordel for en viktig konkurrent. Selv om SLF ikke har grunnlag for å hevde at den aktuelle overkompensasjonen har vært utnyttet konkurransemessig fra Tines side overfor Synnøve Finden, har i det minste påstandene en slik alvorlig karakter uavhengig av om de medfører riktighet, at klagen ikke bør avvises på grunnlag av manglende rettslig interesse (jf. sak 7 for Omsetningsrådet 26.10.01 og sak 17 for Omsetningsrådet 28.11.01 vedrørende henholdsvis omgjøring av tidligere vedtak om godtgjørelse til Tine for reguleringseksport av hvitost, og disponering av midler innbetalt fra Tine til fondet for omsetningsavgift som følge av vedtaket 26.10.01).

Synnøve Finden har også brakt saken inn for Konkurransetilsynet som har uttalt seg om saken i henhold til konkurranseloven § 2-2 første ledd bokstav d. Det framgår av deres brev av 8.1.02 til SLF:

En tilførsel av kapital på 176 mill. kroner kan gi Tine en konkurransefordel i markedet. Dette er spesielt uheldig ettersom Tine allerede har en dominerende stilling i markedet. Det konkurransemessige problemet består i at Tine med en slik kapitaltilførsel får midler som de eventuelt kan bruke i en aggressiv prisstrategi mot eksisterende konkurrenter, for eksempel ved å subsidiere produkter der de møter konkurranse, eller på andre måter avskrekke potensielle nyetablerere. En slik strategi kan begrense konkurransen. Vi har imidlertid ingen holdepunkter for å hevde at Tine har opptrådt slik.

...

Ved at Tine må betale tilbake 176 mill. kroner til fondet for omsetningsavgift, er feilen til en viss grad opprettet. Det kan imidlertid ikke utelukkes at kapitaltilførselen har hatt negative konkurransemessige virkninger i den perioden den ble utbetalt.

Selv om brevet til Konkurransetilsynet er skrevet lenge etter at klagen er fremmet, mener SLF at de siterte delene av brevet tilsier at Omsetningsrådet bør være forsiktig med å avvise klagen på formelt grunnlag.

Det kan anføres at den rettslige klageinteressen har falt bort i og med Omsetningsrådets vedtak av 26.10.01. I og med at det i saksframstillingen i samme sak sies at Synnøve Findens klagerett vil bli vurdert ved en senere anledning, mener SLF at klageretten ikke bør avvises med den begrunnelse at klageinteressen bortfalt som følge av samme vedtaket.

Videre kan det anføres at rettslig klageinteresse ikke bør innrømmes fordi klagen, som nevnt innledningsvis, er overflødig i og med Omsetningsrådets vedtak av 25.4.01 om at SLF skal vurdere konsekvensene av vedtaket av 28.2.01. SLF mener imidlertid at en klagers formelle rett til å få sine påstander prøvet ikke bør avhenge av hvorvidt forvaltningen erklærer at de på eget initiativ skal vurdere å omgjøre sine vedtak.

Klagens innhold

I og med at Synnøve Finden innrømmes rettslig klageinteresse, må klagens innhold vurderes. Omsetningsloven § 11 fjerde ledd gir anvisninger på i hvilken grad Omsetningsrådets vedtak kan overprøves av klageinstansen: Dersom vedtaket er i strid med lov, forskrifter eller gjeldende jordbruksavtale, kan Landbruksdepartementet overprøve det, mens bare Kongen i Statsråd kan prøve om vedtaket er i strid med samfunnsinteresser. Omsetningsloven § 11 fjerde ledd gir imidlertid ikke Omsetningsrådet anledning til å unnlate å oversende en klage til Landbruksdepartementet. Det er opp til departementet å vurdere om bestemmelsens vilkår for overprøving er til stede.

Imidlertid har Synnøve Finden etter SLFs oppfatning fått medhold i klagens innhold gjennom Omsetningsrådets vedtak av 26.10.01 hvor alle de påklagede vedtakene om godtgjørelse til Tine for reguleringseksport ble omgjort i tråd med Synnøve Findens påstander. SLF anser derfor klagesaken for å være avsluttet i og med dette vedtaket. Klagen oversendes derfor ikke til Landbruksdepartementet. (Det bemerkes at Synnøve Finden har stevnet Staten v/Landbruksdepartementet i forbindelse med vedtaket av 28.2.01. Inntil videre er det imidlertid uaktuelt for forvaltningen å overprøve retningslinjene i vedtaket av 28.2.01.)

Synnøve Finden gir i klagen et lengre resymé av den forutgående saksgangen mellom seg selv, SLF, Landbruksdepartementet og Omsetningsrådets sekretariat og tilsynsutvalg. Det rettes kritikk mot forvaltningens håndtering av klagen. SLF mener at disse anførslene ikke kan ha betydning for vurderingen av hvorvidt SLF skal opprettholde eller omgjøre det påklagede vedtaket. SLF finner derfor ikke grunn til å kommentere disse anførslene. Det vises for så vidt til Tilsynsutvalgets tidligere uttalelser som ble lagt fram for Omsetningsrådet i møte 25.4.01.

I klagen og i tilleggsbrev av 20.6.01 kritiseres forvaltningen for lang saksbehandlingstid. SLF har allerede kommentert disse anførslene i innstillingen til Omsetningsrådets vedtak av 26.10.01. Anførslene har ikke betydning for

innholdet av klagesakene. Sivilombudsmannen behandler for tiden en henvendelse fra Synnøve Finden om saksbehandlingstiden i denne saken.

I tilleggsbrev av 23.5.01 reiser Synnøve Finden spørsmål om reguleringseksporten har endret karakter ”*fra å være en nødvendig håndtering av ”temporære overskudd”, til å bli en fast størrelse som man søker å oppnå på årsbasis*”. I denne forbindelse har Synnøve Finden benyttet reguleringseksport av smør som eksempel. SLF finner ikke grunn til å kommentere disse påstandene i forbindelse med behandlingen av klagen over godtgjørelsessatser for reguleringseksport av hvitost.

Vedtak:

Klagen avvises på formelt grunnlag i den utstrekning den gjelder vedtak som er fattet før 27.4.00, jf. forvaltningsloven § 31 tredje ledd.

Klagen kan tas til realitetsbehandling i den utstrekning den gjelder vedtak som er fattet etter 27.4.00. Synnøve Finden anses å ha rettslig klageinteresse.

Synnøve Finden anses imidlertid å ha fått medhold i klagens realitet i og med Omsetningsrådets vedtak av 26.10.01. Dette gjelder både i den utstrekning klagen gjelder vedtak som er fattet før 27.4.00 og i den utstrekning klagen gjelder vedtak som er fattet etter 27.4.00.

7. Budsjett for 2002 for Grøntprodusentenes Samarbeidsråd - Avsetningstiltak

For 2001 ble det vedtatt et samlet budsjett for fruktlagerinspektøren og Grøntprodusentenes Samarbeidsråd – Avsetningstiltak (GPS-Avsetningstiltak). Budsjettet var på totalt 690.000 kroner, med 412.000 kroner i budsjett for fruktlagerinspektøren og 278.000 kroner i budsjett for GPS – Avsetningstiltak.

Utgiftene til stillingen som fruktlagerinspektør er tidligere belastet posten Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk, mens administrasjonsutgifter til reguleringstiltak er dekt av midler på posten Avsetningstiltak hagebruk og potet. Det er ikke grunnlag for å endre på denne utgiftsfordelingen.

Omsetningsrådet vedtok i sitt møte 28.11.01 et budsjett for fruktlagerinspektøren for 2002 på 400.000 kroner. Budsjettet ble vedtatt i forbindelse med Omsetningsrådet sin fordeling av midler til faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk 2002.

Det er avholdt møte mellom Statens landbruksforvaltning (SLF) og fruktlagerinspektør Jan Belt som står for administrasjon av GPS – Avsetningstiltak om budsjettprosedyre og foreløpige budsjettall for GPS – Avsetningstiltak.

Fruktlagerinspektøren har oversendt budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2002 slik det går fram av tabellen nedenfor (beløp angitt i kroner):

	Budsjett 2001	Regnskap 2001	Budsjett 2002
Lønnskostnader – fast tilsatte	138.000	138.622	145.000
Innleid hjelp – kontroller	75.000	40.163	75.000
Kontorhold	50.000	50.000	50.000
Telefon		4.558	5.000
Møter og kurs	15.000	15.000	15.000
Reiseutgifter		33.700	40.000
Graveprøver - potet			120.000
SUM	278.000	282.043	450.000

Avsetningstiltakene på hagebrukssektoren omfatter i dag kun tiltak innenfor epler og poteter. På epler har en årvisse tiltak i form av reguleringslagring og fabrikklevering. Billigsalg er også et mulig tiltak etter forhåndsgodkjennelse fra Omsetningsrådet. For poteter vil markedssituasjonen avgjøre om det gjennomføres tiltak det enkelte år.

Telefonkostnader og reiseutgifter for fruktlagerinspektør og GPS – Avsetningstiltak er i budsjett for 2001 samlet og belastet i helhet fruktlagerinspektøren. For 2002 er disse postene splittet, og kun det som angår GPS – Avsetningstiltak er tatt inn i GPS sitt budsjett for 2002.

Posten lønn i budsjettet er økt med ca. 5 % fra 2001 til 2002.

Posten Innleid hjelp – kontroller er hevet med ca. 35.000 kroner fra regnskap for 2001 til budsjett for 2002. I 2001 har det vært behov for begrenset markedsregulering av epler. Posten vil kunne variere mye med omfanget av reguleringsvirksomheten. Ved en større potetregulering vil det opplagt påløpe betydelige utgifter til kontroll for å sikre at det skjer rettmessige utbetalinger. I budsjettet for 2002 har en tatt utgangspunkt i et normalår for frukt. Dersom det skulle bli behov for markedsregulering i potetsektoren, vil det være behov for å søke om bruk av ytterligere midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.

I forslag til budsjett for GPS - Avsetningstiltak for 2002 er det foreslått å bruke 120.000 kroner til å gjennomføre graveprøver i potet. Graveprøver kan på et tidlig tidspunkt i sesongen gi en foreløpig prognose over forventet avling.

Prosjektet med graveprøver er tenkt gjennomført slik at noen ansatte i en del forsøksringer beliggende i potetdistrikter, skal få tilbud om opplæring innen emnet gjennom en 1-dags kurs på Hveem Forsøksgård. Opplæringen skal sikre at prøvene blir tatt ut likt i de aktuelle distriktene. Graveprøvene er tenkt gjennomført ca. 1. september. Innhenting av arealoppgave for hvor mye poteter

som er satt pr. 1. juni skal sammen med avlingsprøvene gi en prognose som kan være klar ca. 10. september.

Som grunnlag for å etablere et markedsreguleringstiltak i potetsektoren, er det absolutt nødvendig å gjennomføre beholdningsregistreringer. Graveprøver kan ikke erstatte slik registrering, men vil bidra til mer sikker informasjon om forventet avlingssituasjon. Dette vil igjen være til hjelp med henblikk på å kunne foreta en riktig prissetting på matpotet relativt tidlig i sesongen. Riktig prissetting har betydning både med tanke på å klarere markedet og for økonomien i potetproduksjonen.

Fruktlagerinspektøren har gjennom et eget brev til bransjen (Frukt- og grønnsaksgrossistenes servicekontor, Gartnerhallen/Bama, Coop og Norgesfrukt) forespurt om deres interesse for gjennomføring av graveprøver, jf. vedlegg.

Frukt- og grønnsaksgrossistenes servicekontor og Gartnerhallen/Bama er positiv til tiltaket. Coop er negativ til forslaget, mens Norgesfrukt ikke har svart.

SLF har tidligere vurdert ordning med graveprøver i potet, og funnet at den tilleggsinformasjon som slike prøver har gitt i forhold til innsatte ressurser har vært for liten. Med slik begrunnelse er det ikke gitt tilskudd til tiltaket tidligere.

Med bakgrunn i at flere av de store markedsaktørene i bransjen ønsker en ordning med graveprøver i potet og med bakgrunn i GPS sin søknad, vil SLF ut fra en totalvurdering tilrå at det blir avsatt penger nå til en slik ordning for 2002. Det bør tas sikte på å avsette midler til tiltaket for en prøveperiode på 3 år. Ordningen vurderes nærmere etter prøveperiodens slutt.

Med hjemmel i omsetningsloven § 11 gjøres følgende

Vedtak:

Budsjettet for GPS – Avsetningstiltak godkjennes med en utgiftsramme på 450.000 kroner. Behov for ytterligere midler til kontrolltiltak må forhåndsklareres med Omsetningsrådets arbeidsutvalg. Utgifter til GPS – Avsetningstiltak skal dekkes av posten Avsetningstiltak hagebruk og potet.

8. Fastsetting av omsetningsavgift på korn

I forbindelse med at korn ble tatt inn i omsetningsloven 01.01.02 har Statens landbruksforvaltning vurdert flere mulige alternativer vedrørende fastsettelse av omsetningsavgift på korn.

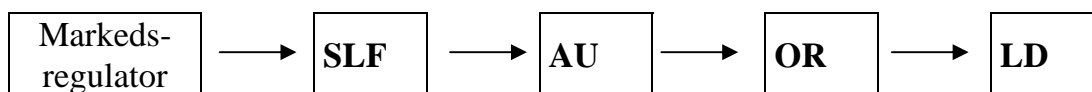
Frem til og med avlingsåret 2001 ble satsene for markedsreguleringstrekk i kornprisen fastsatt etter den gamle markedsordningen for korn. Statens

Kornforretning og senere Statens landbruksforvaltning utarbeidet prognoser som ble lagt frem for et partsammensatt utvalg. Det partsammensatte utvalget bestod av representanter fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norges Bondelag og Landbruksdepartementet. Utvalget foreslo på bakgrunn av prognosene som forelå en sats for Statens Kornforretning/Statens landbruksforvaltning, som igjen fastsatte en endelig sats. Prognosene foreligger rundt 1. august det enkelte år og satsen, nå omsetningsavgiften, bør foreligge rundt 15. august.

Etter at korn har kommet inn under omsetningsloven oppstår spørsmålet om hvilke prosedyrer en bør ha for at omsetningsavgiften skal kunne fastsettes på riktigst mulig nivå.

Den ordinære prosedyre vil være at Norske Felleskjøp foreslår en avgift ut fra prognosene de utarbeider det enkelte år. Statens landbruksforvaltning foreslår så en omsetningsavgift på bakgrunn av forslaget fra Norske Felleskjøp til Arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget behandler innstillingen og foreslår en omsetningsavgift for Omsetningsrådet. Omsetningsrådet behandler forslaget og foreslår en omsetningsavgift for Landbruksdepartementet. Det er Landbruksdepartementet som i henhold til omsetningslovens § 5 2. ledd fastsetter den endelige omsetningsavgiften.

Saksgangen ordinær måte:

Statens landbruksforvaltning har som nevnt innledningsvis vurdert flere mulige fremgangsmåter for fastsettelse av omsetningsavgiften.

En mulighet vil være å fastsette omsetningsavgiften på ordinær måte dvs slik omsetningsavgiften fastsettes for de andre sektorene. En viktig forskjell mellom korn og de andre sektorene er likevel at en på korn vil måtte fastsette omsetningsavgift som gjelder for avlingsåret, mens man ellers fastsetter for kalenderåret. Styrken ved å følge en ordinær behandling er for det første at det er den fremgangsmåten omsetningsavgift fastsettes på de fleste andre områdene, og det foreligger god erfaring og praksis. For det andre vil en ved å velge en slik behandling ikke ha behov for å endre regelverket. Svakheten ved å fastsette omsetningsavgiften på ordinær måte er at det kan oppstå et problem i forhold til tid. En har som nevnt ca 14 dager fra prognosene foreligger til omsetningsavgiften må være på plass. Dette vil forutsette at Statens landbruksforvaltning så fort prognosene og forslag fra markedsregulator foreligger, må innstille til Arbeidsutvalget, som må behandle innstillingen umiddelbart, hvoretter Omsetningsrådet må kalles inn til møte. Etter at Omsetningsrådet har ferdigbehandlet saken, må deres forslag til omsetningsavgift forelegges Landbruksdepartementet, som må behandle og vedta omsetningsavgiften. Praktiske hensyn tilsier derfor at det blir vanskelig å

gjennomføre en slik saksgang i tidsrommet på ca.14 dager fra prognosen foreligger til kornleveransene begynner. I tillegg vil det kunne være problematisk å samle et vedtaksført Omsetningsråd i denne perioden av året med avvikling av sommerferie m.v.

En annen mulighet vil være at Norske Felleskjøp foreslår en omsetningsavgift for Statens landbruksforvaltning, som på bakgrunn av forslaget innstiller til Arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget behandler saken og foreslår omsetningsavgiften direkte til Landbruksdepartementet. Styrken ved en slik behandlingsform er at en kan spare noe tid ved å hoppe over et ledd, samtidig som det bør være mindre problematisk å samle et vedtaksført Arbeidsutvalg i denne perioden.

Den tredje varianten er at det fastsettes en maksimalsats tidlig i sesongen på ordinær måte. Det vil si at en følger saksgangen som beskrevet på side 1, men at Landbruksdepartementet fastsetter en maksimalsats for omsetningsavgiften istedenfor den endelige omsetningsavgift. Det tillegges Arbeidsutvalget så å fastsette endelig omsetningsavgift innenfor de rammer som settes og som vedtas av Landbruksdepartementet. På kjøtt eksisterer det en tilsvarende variant. Til forskjell fra ordningen som eksisterer på kjøtt ønsker en imidlertid at den endelige omsetningsavgiften på korn skal være gjeldende for hele leveringsperioden, og ikke slik at omsetningsavgiften skal kunne endres fortløpende gjennom året. En endring av omsetningsavgiften i løpet av leveringsperioden frem til og med mars/april vil være svært uheldig ved at det vil endre leveringsbetingelsene i løpet av sesongen, og dermed i seg selv kunne skape reguleringsbehov. En ordning hvor myndigheten til å fastsette endelig omsetningsavgift tillegges Arbeidsutvalget forutsetter imidlertid at Arbeidsutvalget kan samles, og være vedtaksføre, i det tidsrommet en har til rådighet. Tidsrommet vil være fra prognosene og forslaget til omsetningsavgift fra markedsregulator foreligger ca. 1. august til endelig omsetningsavgift må være fastsatt ca. 15. august. Fordelen med en slik prosess vil være at et vedtak om endelig omsetningsavgift kan foreligge relativt raskt etter at prognoser og forslag til omsetningsavgift foreligger fra markedsregulator. Dette er i tillegg en variant en har erfaring med fra kjøttsektoren, og som fungerer bra.

På bakgrunn av vurderingene ovenfor mener Statens landbruksforvaltning at forslag nummer tre fremstår som mest hensiktsmessig. Forslaget medfører at omsetningsavgiften fastsettes på et mest mulig riktig nivå, samt at det er tidsbesparende. Markedsregulator er innforstått med forslaget.

Med utgangspunkt i dette gjøres følgende

Vedtak:

Omsetningsrådet foreslår for Landbruksdepartementet at omsetningsavgiften på korn fastsettes på følgende måte:

1. Landbruksdepartementet fastsetter en maksimalsats for omsetningsavgiften på korn tidlig i sesongen.
2. Arbeidsutvalget fastsetter endelig omsetningsavgift innenfor de rammer som er satt av Landbruksdepartementet.

9. Endring i interne retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

I forbindelse med at korn og oljefrø kom inn under omsetningsloven 01.01.2002 har det oppstått et behov for å vurdere endringer i "Interne retningslinjer for anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet", fastsatt av Omsetningsrådet 25. september 1991.

I "Interne retningslinjer for anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet" nr I. påpekes det at formålet med bruk av midler er å fremme omsetningen av varer som hører inn under omsetningsloven. I omsetningsloven § 1. gis en uttømmende oppramsing av hvilke produkter som faller inn under loven. Som nevnt ble korn og oljefrø tatt inn 01.01.2002. I henhold til dette, slik ordlyden i nr I. i de "Interne retningslinjene for anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet" lyder i dag, vil korn og oljefrø inkluderes. Det vil med andre ord si at Brødfakta vil være berettiget til å motta tilskudd til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet finansiert over omsetningsavgiften.

I St. prp. nr. 1 2001-2002 post 77, underpost 77.15 står følgende " Ein vil leggje opp til at opplysningsarbeid i kornsektoren som før blei budsjettert på kap. 1150 post 77 frå 2002 blir finansiert gjennom omsetningsavgift. Posten er med bakgrunn i dette redusert med 3,9 mill. kr. Det er sett av 1 mill. kr til foredlingsarbeid i kornsektoren." Det er med dette gitt sterke signaler fra Landbruksdepartementet om at midlene fra omsetningsavgiften på korn og oljefrø, i tillegg til at de skal benyttes til markedsregulering, skal benyttes til faglige tiltak og opplysningsarbeid.

Selv om det er gitt sterke føringer fra Landbruksdepartementets side vil det formelt sett være opp til Omsetningsrådet å avgjøre hvorvidt man ønsker denne type tiltak finansiert over omsetningsavgiften. På bakgrunn av den rådende situasjon, hvor den fremtidige finansieringen av Brødfakta er uklar, er det behov for å få en snarlig avklaring av spørsmålet.

Brødfakta er et opplysningskontor for brød og bakevarer. Brødfaktas formål er å arbeide for at forbruket av norsk bakt brød og bakevarer blir høyest mulig. Indirekte bidrar dette til at forbruket av norsk produsert matkorn holdes oppe. Brødfakta har blant annet arbeidet med opplysning og kostveiledning både på

toppidrettsnivå og i skolesammenheng. I denne forbindelse arrangerer Brødfakta blant annet skoleaksjonen ”Spis med hodet! Spis brød”. Dette er et undervisningsopplegg som består av elevhefte, lærerinformasjon, foreldrehefte, video og skoleplansje. Mer enn 500 000 elever har vært med på aksjonen siden den startet i 1993. Skoleaksjonen skal bidra til å etablere gode spisevaner hos elevene. Det er inngått en avtale mellom Skolenettet/Nasjonalt Læremiddelsenter og Brødfakta, hvor Brødfakta blir leverandør av informasjon om kosthold og helse på skolenettet. Skolenettet er Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets satsing på Internett. Brødfakta er også i gang med utvikling av en informasjonskampanje for sunne matvaner rettet mot barn i barnehage, deres foreldre og barnehageansatte.

Brødfaktas trykksaker, som ”trening og kosthold”, ”fakta om brød” og ”kostfiber”, leveres ut i store antall. Brødfakta satser på å påvirke forbrukeren til å posisjonere brød og bakervarer som en av de viktigste matvaregruppene i et sunt kosthold. Videre satses det på å påvirke pressen til å sette økt fokus på brød og bakevarer og betydningen av disse. I tillegg er det satsningsområder som å påvirke storhusholdnings- og servicemarkedet, overvåke forbruksutviklingen for matvaner og påvirke bakerne til nye satsningsområder. Statens landbruksforvaltning konstaterer således at Brødfaktas arbeid i stor grad er sammenfallende med arbeidet som gjøres ved opplysningskontorene i de andre sektorene.

Statens landbruksforvaltning vil på denne bakgrunn, og med basis i de føringer som er gitt i St. prp. Nr. 1 2001–2002 om videre finansieringsform for Brødfakta, foreslå at de interne retningslinjer endres slik at det i prinsippet formelt åpner for en fremtidig finansiering av hele eller deler av Brødfaktas virksomhet over omsetningsavgiften for korn. Det er uansett, som nevnt, behov for en snarlig prinsipiell avklaring i dette spørsmålet. Dersom forslaget blir vedtatt, vil Statens landbruksforvaltning så snart som mulig etter fremlegg fra Norske Felleskjøp, fremme et budsjettforslag for Brødfakta for 2002 inklusive en nærmere vurdering av hvilke aktiviteter hos Brødfakta som eventuelt kvalifiserer for støtte.

Dersom Omsetningsrådet ikke ønsker at faglige tiltak og opplysningsvirksomhet på korn og oljefrø skal finansieres over omsetningsavgiften må dette spesifiseres i de ”Interne retningslinjer for anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet”. Bakgrunnen er, som nevnt ovenfor, at korn og oljefrø etter ordlyden i de interne retningslinjer faller inn under ordningen pr. i dag.

Dersom Omsetningsrådet vedtar forslaget bør Norske Felleskjøp, som markedsregulator på kornsektoren, tas inn i ”Interne retningslinjer for anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet” nr. III. prosedyre. Her ramses de enkelte produsentorganisasjonene som representerer vedkommende avgiftsbelagte produktgruppe opp, i forbindelse med forslag til budsjett for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften.

Trond Spanne og Arne Vinje etterlyste en avklaring av styring og finansiering av Brødfakta sin virksomhet. Det ble enstemmig vedtatt at Statens landbruksforvaltning skulle komme tilbake med nærmere informasjon om styringsmodell for Brødfakta.

I tillegg foreslås det at det foretas oppjusteringer i henhold til produsentorganisasjonenes navneendringer.

Med utgangspunkt i dette gjøres følgende

Vedtak:

1. ”Interne retningslinjer for anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet” nr. III 1. ledd endres til:

III Prosedyre

Budsjett for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften fastsettes av Omsetningsrådet etter forslag fra den produsentorganisasjon som representerer vedkommende avgiftsbelagte produktgruppe – henholdsvis Tine Norske Meierier, Norsk Kjøtt, Prior Norge, Norges Pelsdyrslag og Norske Felleskjøp. Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker sender sitt budsjettforslag direkte til Statens landbruksforvaltning.

2. Statens landbruksforvaltning kommer tilbake med nærmere informasjon om styringsmodell for Brødfakta.

10. Støtte til Matmerk fra omsetningsavgiftene på kjøtt, egg og fjørfekjøtt, melk og hagebruk - Orienteringsak

De fire budsjettene for faglige tiltak for egg og fjørfekjøtt, hagebruk, melk og kjøtt som ble vedtatt av Omsetningsrådet 28. november 2001 inneholder alle støtte til finansiering av driften ved Matmerk (tidl. Stiftelsen Godt Norsk). Matmerk har etter anvisning fra Omsetningsrådet og i samsvar med ansvarsfordelingen i saksgangen for øvrig, sendt søknad til de enkelte organisasjonene.

Denne orienteringssaken legges fram etter ønske fra Omsetningsrådet i møte 28.11.01. Det ble da bedt om at den samlede bevilgningen til Matmerk ble presentert som en egen sak.

Stiftelsen Godt Norsk (SGN) fikk fra og med 1998 3,5 mill. kroner over omsetningsavgiften. Bakgrunnen var at jordbruksoppkjøret 1997 åpnet for at stiftelsen kunne få støtte over statsbudsjettet ved omlegging til en gradvis

finansiering fra næringen. Av et samlet budsjett på 22 mill. kroner ble beløp utover bevilgningen over jordbruksavtalen på 17 mill. kroner, forutsatt dekt over omsetningsavgiften. SGN søkte om 5 mill. kroner. Søknaden ble sendt til organisasjonene for å bli innarbeidet i deres budsjettforslag. Støtten for 1998 ble etter disse forslagene på 2,5 mill. kroner. Søknaden er senere sendt direkte til organisasjonene og har blitt innvilget med 3,5 mill. kroner

Matmerk søkte om totalt 3,5 mill. kroner fra Omsetningsrådet også for 2002. Sammen med søknaden, som er datert 03.07. 2001, har Matmerk oversendt:

- totalbudsjett for 2002
- strategiplan for SGN
- forslag til krav til bruk av merket ”*SPECIALITET - GODT NORSK*”
- forslag til krav til bruk av merket ”*GODT NORSK*”
- kommunikasjons- og utviklingstiltak 2002
- årsmelding 2000

I St.prp. nr 1 (2001-2002) fra Landbruksdepartementet er det avsatt 18 mill kroner. Dette er en økning på 1 mill. kroner sammenlignet med de tre foregående år. Matmerk har i sitt budsjett forutsatt inntekter fra merkebrukerne på 0,9 mill. kroner.

Matmerk sitt budsjettforslag for 2002 inneholder følgende hovedposter:

	Beløp, kr
Lønn og godtgjørelser	5 960 000
Varer og tjenester	2 483 000
Konkurransefortrinn	1 050 000
Markedsføring	11 750 000
Diverse informasjon	1 915 000
TOT	23 158 000

I det tilsvarende budsjettet for 2001 var de samlede kostnadene anslått til 23,7 mill. kroner.

Aktivitetene er knyttet til utvikling av konkurransefortrinn, markedsføring og informasjon. I konkurransefortrinn ligger kvalitetssikring og ulike prosjekter som gjennomføres i samarbeide med andre organisasjoner. Posten omfatter markedsundersøkelser og ulike konkurransefremmende tiltak. Markedsføring omfatter kostnader knyttet til kjøp av tjenester av reklamebyrå, kjøp av mediaplass og utstillinger.

I søknaden fra Matmerk er fordelingen av det totale søknadsbeløpet på de ulike organisasjonene det samme som det som ble fastsatt for 2001. Både i budsjettforslagene for melk og kjøtt er det foreslått å bruke 1,4 mill. kroner for 2002. I fjørfesektoren har Prior foreslått en reduksjon til kr 280 000 i forhold til Matmerk sitt forslag på kr 420 000. Dette utfra en fordelingsnøkkel for den

samlede bevilgningen etter førstehåndsverdien av produkter fra de ulike bransjene. Statens landbruksforvaltning ønsket å opprettholde den gamle fordelingsnøkkel og innstilte på å videreføre fjorårets budsjett på kr 420 000. Det er ikke nødvendigvis bare fordelingen av førstehåndsverdien som bør legges til grunn for en fordeling. Omfanget av bruken av merket er også en relevant faktor. Dette forutsettes vurdert av styret i Matmerk der også landbruksorganisasjonene er representert. Omsetningsrådet støttet framlegget fra Statens landbruksforvaltning.

Matmerk søkte om en støtte på kr 280 000 av midler fra fondet for hagebruk. Med bakgrunn i at den kollektive omsetningsavgiften er redusert fra 2001 til 2002, foreslo Statens landbruksforvaltning at støtten ble redusert til kr 250 000. Omsetningsrådet støttet dette framlegget.

Dette betyr at det til driften av Matmerk i 2002 er vedtatt følgende finansiering fra de ulike fondene for omsetningsavgift:

fondet for omsetningsavgiften for hagebruk	kr	250 000
fondet for omsetningsavgiften for egg og fjørfe	kr	420 000
fondet for omsetningsavgiften for melk	kr	1 400 000
fondet for omsetningsavgiften for kjøtt	kr	1 400 000
<u>TOT</u>	kr	<u>3 470 000</u>

Sekretariatet hadde ikke i 2001 kapasitet til å foreta en mer grunnleggende vurdering av nytten av tilskuddet til Matmerk. I løpet av 2002/2003 vil en legge opp til en mer omfattende gjennomgang av støtten. Her bør en også se nærmere på fordelingsnøkler ved en eventuell framtidig støtte.

Vedtak:

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Møtet ble avsluttet kl. 14.15.